Anul V — Orăștie, 6/18 Martie 1899 — Nr. 10

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:
Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu sĕ înapoiază. — Scrisori nefrancate nu se primesc.
Abonamentele sĕ plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII: Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA Institutului tipografic „Minerva" în Orăștie.

INSERȚIUNILE:
Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sûnt a se trimite la adresa: „Minerva" institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Unde am ajuns!

Secolul nostru așa numit al luminilor, ne-a adus multe lucruri noue și bune, am progresat încât dacă cei morți înainte cu 50 ani ar învia, nici că ar mai cunoaște lumea de acum.

Dar' cu progresul deodată în cele folositoare, s'a făcut progres și în direcțiunea rea, s'au stricat moravurile cum am zice, și aceasta eară cam de câteva decenii încoace.

Oamenii cari trăiau înainte cu 50 ani și cari trăesc și astăzi, ne spun și acum cu memorie încă vie, că în satul cutare pe atunci abea erau 2—3 bărbați cari se îndeletniceau cu pipatul sau cu tragerea pipelor.

Tot așa ne spun acești oameni, că rari erau pe atunci aceia cari cercetau cârcîmele, numai codașii unei comune îi puteai vedea bênd și veselindu-se în localuri unde se vindeau beuturi. Dar' de atunci s'a schimbat mult în toate privințele, astăzi lucrul stă tocmai invers, în ori-ce comună abia vei afla 2—3 bărbați cari sĕ nu fie fumători, ba ce e mai mult însiși copiii se îndeletnicesc cu acest venin omorîtor al trupurilor fragede, și însumi am dat de comune unde copii dela 10 ani în sus fiecare era provĕzut cu câte o pipă, și în public își dau avêntul de feciori mari deja, afumând și ei din acele pipe în cari credeau ei că se arată bărbăția lor. Și ce zic părinții la aceasta? Unii poate îi opresc, alții mai mărginiți însĕ sunt făloși că s'au învrednicit a-'și vedea pe fii lor vrednici de.. a pipa. Și tăbacul necesar îl cumpĕră și ei dela jidanul comunei pe bani, la cari cine știe pe ce cale vor fi ajuns.

Tot așa stă lucrul și cu beutura. De când Dumnezeu ne-a bătut cu lipitorile cari lipite sunt aproape în fiecare sat, ori în ce zi vei trece prin comune unde se află jidan, vezi și de cei botezați cu otravă dela acela. Auzim într'una vorbindu-se că vremile sunt grele, câștigurile s'au împuținat, oamenii s'au îmulțit și totuși rĕul arĕtat nu arareori și nu în puține locuri îl putem observa zilnic.

Sĕ căutăm a examina pe acești nefericiți, și vom vedea că ei, fiindcă se nutresc foarte rĕu și se invenineazĕ prea mult cu otrava tăbacului și a spirtului, sunt foarte piperniciți, mai ales copiii lor, sunt slabi la corp, gălbui, ochii strînși și foarte rĕi de fire, va sĕ zică sunt bolnavi trupește și sufletește. Și pentru-ce aceasta? Pentru traiul lor cel anormal, pentru vieața lor cea neraională.

Și nu mĕ pot mira destul cum de astfel de oameni, cari și ei sunt dotați cu minte dela bunul D-zeu, nu-'și pot judeca faptele lor și nu pot deosebi binele de rĕu. Ba încerci a-'i capacita, a-'i îndrepta și a le da povețe bune, de multe ori îți aprinzi pae 'n cap, căci în loc de ascultare și îndreptare te trezești cu bêrfeli și cu invidii asupra ta.

Da, pentru-că omul dela fire este înclinat mai mult spre rĕu decât spre bine și pentru aceea e vorba că e deosebire între om și »om«.

Toate aceste rele sunt cunoscute tuturor, de aceea oamenii serioși se întreabă că ce e de făcut ca sĕ nu disparem, căci mergênd așa lucrul perirea ne e mai mult ca sigură în multe locuri. Toți strigă asupra preotului și a învĕțătorului sĕ nu lase pe cei din jurul lor în decadență, e cam greu însĕ ca unu-doi sĕ rĕsbească cu un sat întreg. O lucrare energică e necesară, precum ar fi reuniunile de cumpĕtare, de cari prin jurul nostru nu știu sĕ fie nici una. Pentru-că cu vorba nu ajungi totdeauna departe, zisa latinului: *verba movent, exempla trahunt.*

Și acum sĕ mai spun ceva și despre un al treilea rĕu obiceiu ce a început a se sălășlui și între țĕranii nostri. Trecênd în zi de sĕrbătoare prin unele comune, observi oameni stând la poartă în stradă și jucându-se la cărți, se înțelege pe câștig. Jocul de cărți a prins de o vreme încoace rădĕcini adênci și între poporul nostru în foarte multe locuri. Ba am vĕzut țĕrani cartofori (cărțași) așa de pasionați, încât și pe tren călĕtorind dela un loc în altul se jucau în cărți pe bani. Bine, este acesta oare obiceiu bun la poporul nostru? Ferească D-zeu, tot așa de rĕu ca și beutura etc. Nu suntem noi destul de sĕraci, sĕ ne mai sĕrăcim și cu jocul în cărți? Aruncați în foc cărțile de joc, iubiți țĕrani, și în locul acelora jucați-vĕ cu alte cărți cari vĕ sunt mai folositoare, cu cărțile de cetit, din cari multe puteți învĕța și cu câte o foaie (gazetă) românească în care eară numai lucruri bune puteți afla.

Am trecut și prin comune strĕine (săsești), și acolo am vĕzut oamenii stând la poartă, dar' știți ce făceau? Unii cetiau, alții ascultau și așa își petreceau sĕrbătoarea înzestrându-'și sufletul lor cu știință și cu învĕțătură. Sĕ învĕțăm și noi dela ei, și sĕ ne dedăm a mai prinde și câte un obiceiu bun, căci cele rele se prind ele de noi de nici nu observăm.

Intr'o localitate anumită, am vĕzut oamenii jucându-se la cărți și bênd în cârcîmă chiar și pe timpul când la biserică sĕ făcea slujbă dumnezeiască.

Dar' de ce nu mergeți la biserică, fiind azi zi de sĕrbătoare? Meargă popa la biserică, au rĕspuns aceia. Sĕracă lume unde am ajuns, încât de lăcașul lui D-zeu nu mai avem lipsă. M'am depărtat mâchnit și mirându-mĕ de atâta nepăsare.

Și oare ce ziceți voi, iubiți cetitori, dacă ar învia moșii și strămoșii nostri cei atât de vrednici pe timpul lor, și ne-ar vedea cât suntem noi azi de nepăsători, ne-ar binecuvênta? Nu, de sigur nu, ci și-ar întoarce fața de către noi și cu rușine ar grăbi eară spre mormêntul lor blăstĕmând rĕutatea noastră.

Ne mângăiem cu aceea, că nu stăm peste tot locul astfel, și nici sĕ nu dee D-zeu așa ceva, e destul însĕ că vĕzênd unele de aceste sĕ te cugeți unde o sĕ ajungă cu timpul oamenii cari astăzi sunt în o așa stare deplorabilă. Cu astfel de oameni înzadar ai încerca sĕvîrșirea unui lucru folositor, căci ei pentru așa ceva nu au simț și trăesc ca și morți printre cei vii. Poporul dela care ne tragem noi, a fost cel mai ales în lume în timpurile vechi, ear' noi următorii acelora sĕ nu ne dăm pradă patimilor din veacul nostru, căci ne prăpădim.

Fie ca cele spuse aci sĕ servească multora spre îndemnul de a se feri de cu bună vreme de căile pierzării, și sĕ se trezească și întărească întru ei duchul înțelegerii și al îndreptării. ***Delta.***

Conferența de pace, se va ținea la 18 Maiu în Haga. atară de Svedia și Norvegia toate celelalte state europene vor lua parte. Aceste se zice că din cause grave politice nu pot participa.

*

Oare adevĕrat sĕ fie? »Hunyad« aduce știrea, că contele Bethlen Miklos, fișpanul comitatului nostru, de câteva sĕptĕmâni încoace s'a apucat sĕ învețe limba română. Aceasta din causă, că dorește ca cu poporul român de sub fișpănia d-sale sĕ vorbească românește, și sĕ-'i poată asculta plângerile fără de tălmaciu. Nu putem decât sĕ ne bucurăm de aceasta. Dar' se pune întrebarea, că tocmai dacă va ști românește, face-va el pentru Români dreptate românească sau se va ținea tot de cea — ungurească?

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI"

Imn festiv.

Cu ocasiunea instalării I. P. S. S. Domnului

IOAN MEȚIANU

ca Archiepiscop și Metropolit al Românilor gr.-or. din Transilvania și Ungaria.

Prea Sfinte, ceresc Părinte,
Pe Păstorul ce ne-ai dat,
Te rugăm cu toți terbinte
A-'L protege ne'ncetat!

Doamne, binecuvintează
Pe tot neamul românesc
Și cu dar încununează
Pe păstorul ce-'L doresc!

Pilde, Tu, nenumĕrate
Tot mereu cu drag ne-ai dat —
Un gând astăzi ne străbate
Sufletul înduioșat:

Cu tot dreptul ne străbate
Spre Ioan, Archipăstor:
O'ntrupată zeitate
Pentr'un demn și blând popor;

Cârja Sa archierească,
Ca s'al lui Moisi toiag:
Mari minuni sĕ sĕvĕrșească,
Sĕ le fie la toți drag!

Raze binefăcĕtoare
Sĕ lucească de pe tron
Spre turma cuvêntătoare,
Ca s'un soare 'n orizon!

Turma 'ntreagă și-ațintește
Ochii spre al ei Păstor
Și cu dor la El privește
Ca la bun conducĕtor.

Când durerea e mai mare
Intr'al nostru blând popor,
Doamne, Tu, cu îndurare
Ne-ai trimis mângăitor.

Sfântă Pronie cerească
Ni-'L protege 'ntru mulți ani:
Turma'n pace s'o păzească
Și s'o scape de dușmani!

Sub a Lui prea blândă pază
Noi de rĕu scutiți sĕ fim.
Ochiul cerului ne vază,
Ca'n bine sĕ propășim!

Binecuvêntă stăpâne
Cu dar blândă turma Ta
Și sub actul Tĕu o ține,
Ca sĕ poată 'nainta!

Prea Sfinte, ceresc Părinte,
Pe Păstorul ce ne-ai dat,
Te rugăm mereu ferbinte:
Ni-'L protege ne'ncetat!

I. Dariu.

Ghiocelul.

Mică, drăgălașe și modestă floare, ea ne apare când câmpul e încă sub zăpadă, ea e cea dintâi dintre toate fiicele sublimei »Flora«, pe cari primăvara le chiamă la sărutările soarelui; poate de aceea în Italia se numește »Primula«. Credincioasă par'că numelui pe care îl poartă în limba țerii, se deșteaptă atunci când toate surorile ei sunt moarte și acoperite de mantia albă de zăpadă.

Născut la marginea iernii care moare, Ghiocelul a luat dela dînsa albeața imaculată. De frica gerului, mica floare sfioasă și friguroasă abia îndrăsnește sĕ se ridice puțin de-asupra pămêntului, ca-și-când ar sta mereu gata sĕ se ascundă îndată-ce vêntul cel rece ar sufla.

Cât sunt însĕ de drăgălașe aceste pete albe, catifelate, cari sunt presărate pe marginea câmpului! Și cât de dulce cântă ele primul cânt al primăverii în mijlocul verdelui sfios și friguros care naște! Cu câtă grație învită aceste flori mâna omului sĕ le desmerde, pe poet sĕ le salute și pe albine sĕ culeagă nectarul care abia naște în ele!

Dacă ghiocelul s'ar naște în mijlocul verii, în mijlocul mulțimii nenumĕrate de flori, mai mari, mai frumoase și mai parfumate decât el, nici un poet nu 'i-ar fi dedicat un vers măcar, nici un amant nu 'l-ar fi oferit iubitei sale; el însĕ se numește în limba poetică a amorului Primula și toate lucrurile dintâi sunt mai bune decât cele din urmă. Primăvara cântă imnul reînviierii naturei și al amorului oferind această primă dar' modestă floare.

Dacă limbagiul florilor ar fi o pagină de psihologie umană, ear' nu o jucărie copilărească, speranța de iubire ar trebui sĕ aibă de emblemă »Primula«, ear' prima sărutare a mânei iubitei sĕ fie salutată cu o viorică. Trandafirului îi este păstrat triumful victoriei.

BASTON ASTE!

Anecdotă.

Nu știu cine odinioară, își făcuse un pĕcat
Și unui Ungur i-a fost dat
Un baston, — de preț de alttel, —
Sus la capĕt c'un inel
Și-o măciucă aurită cu podoabe fel de fel.

Numai un cusur avea:
Că bățul prea lung era; —
Dar' lui Ianoș ce-'i păsa?
Se plimba fudul și țanțoș și la toți îl lăuda:

*

— »Báston aste minunat,
Tata mult cu el plimbat
Și mult rĕu părut la el, când murit și mi-a lăsat!
Báston este lucru rar,
Cum nu are alt Maghiar
De la Pesta 'n Coloșvar!
Báston aste lucru fin,
Aste Matiaș Corvin
Dăruit lui imporat
Ș'imporat lui tate-a dat!
Báston aste.....«

— »Ho! 'Ți-ajungă,

Instalarea noului Metropolit.

— Raport special. —

Drumul din Arad până la Sibiiu ce l'a făcut I. P. Sa noul metropolit a fost un adevĕrat drum de triumf. Nici nu sĕ putea altcum, deoarece întreg percursul acestui drum e aproape curat românesc.

Ca urmare a celor scrise despre întimpinarea I. P. S. Sale pe la diferite gări continuez:

La Câlnic.

Deşi această comună e situată binişor de departe de locul unde sĕ află gara, totuşi spre întimpinare a eşit un frumos numĕr de popor şi I. P. S. Sa a fost bineventat de învĕţătorul Vasilie Rahovan.

La Cunţa.

Gara e aproape în mijlocul comunei. Spre întimpinare a eşit tot poporul de aci şi din comunele vecine cu preoţi în frunte, şi fu bineventat de preotul Ioan Petraşcu.

La Mercurea.

Una dintre cele mai frumoase primiri s'a făcut în acest orăşel, care în istoria noastră naţională ocupă un frumos loc. De mai nainte era statorit, ca I. P. S. Sa sĕ rĕmână peste noapte aici. Peronul gării era îndesuit de popor din loc şi jur, ear' afară 200 de călăreţi voinici cu steaguri frumoase, aşteptau spre a conduce pe I. P. S. Sa până la P. O. domn protopresbiter *Ioan Droc,* unde avea sĕ poposească până în ziua următoare.

Trenul sĕ opreşte în gară între strigătele puternice de »trăiască« ale mulţimei.

I. P. S. Sa este bineventat prin o frumoasă vorbire de către P. O. domn protopresbiter Ioan Droc. Intre vii urări de »sĕ trăiască« I. P. S. Sa sĕ urcă în trăsură, însoţit fiind într'un numĕr însemnat de trăsuri de suita sa, compusă din archimandritul Hamzea, asesorul consist. Ignatie Pap, ppresb. C. Gurban, Vasilie Beleş, secretarul I. Lengher şi fişcalul cons. P. Truţa şi de preoţimea şi inteligenţa din tractul Mercurii. Şirului lung de trăsuri i-a premers frumosul banderiu de călăreţi şi i-a urmat convoiul de popor pedestru. Ajungênd la biserică, naintea căreia era postată tinerimea şcolară, I. P. S. Sa sĕ dă jos din trăsură şi întră în biserică. Indată biserica fu îndesuită de public. S'a oficiat serviciu divin, după care I. P. S. Sa a rostit o prea frumoasă şi instructivă vorbire, într'un graiu dulce poporal. Această vorbire a făcut o foarte bună impresie chiar şi asupra strĕinilor, Saşilor, cari au fost de faţă şi cari ziceau »că un aşa domn român sĕ vorbească aşa bine româneşte nu au mai auzit«.

Dela biserică I. P. S. Sa a mers la casa ospitală a părintelui protopresbiter I. Droc, unde a fost întimpinat şi primit cu cunoscuta ospitalitate a d-nei Agafia Droc.

Mânezi, Joi, cu trenul de dimineaţa I. P. S. Sa şi-a urmat drumul spre Sibiiu.

La Sĕlişte.

La ori şi care prilegiu, unde a fost vorba de manifestaţiune românească, bravii sĕlişteni ocupau loc de frunte. Aşa şi de astă dată ei au făcut la gară o întimpinare dintre cele mai frumoase.

Spaţioasa dar' depărtata gară era plină de inteligenţă şi popor atât din Sĕlişte cât şi din comunele *Tilişca, Galeş* şi *Vale.*

Elevii şcoalei normale din Sĕlişte cu cei 8 înv. şi cu steagul ocupau partea stângă a peronului în o exemplară ordine. Susţinerea ordinei bune a fost de altfel încredinţată »Reuniunei pompierilor voluntari« care s'a presentat cu frumosul ei steag.

Intre sunetul sĕrbătoresc al clopotelor dela cele trei biserici din comuna Sĕlişte şi între însufleţitele şi puternicele strigăte de »trăiască« ale mulţimei sĕ opreşte trenul în gară.

I. P. S. Sa sĕ dă jos din tren, corul elevilor întonează frumoasa cântare a archiereului, după care dl adm. ppresb. *Petru Iuga* în numele tractului bineventează pe I. P. S. Sa. Ear' în numele »mărginimei« în general şi în special în a sĕlişlenilor îl bineventează prin o frumoasă şi românească vorbire simpaticul şi inteligentul tinĕr dl *Dr. Nicolau Comşa.*

Adânc şi plăcut mişcat de strălucita primire I. P. S. Sa într'o vorbire, plină de părinteşti poveţe mulţumeşte de primirea ce i-s'a făcut.

Intre vii şi nesfîrşite aclamaţii la adresa I P. S. Sale părăseşte trenul gara.

Asemenea frumoase şi demne întimpinări s'au făcut şi la gările: *Săcel, Cacova, Orlat* şi *Cristian* de către locuitorii acestor comune. In fiecare loc a fost bineventat de către preoţii respectivelor comune şi în tot locul I. P. S. Sa a binevoit prin cuvinte alese a rĕspunde bineventărilor, ceea-ce a făcut o impresie foarte bună asupra poporului.

In toate gările de mai sus poporul a fost lăsat pe peronul gărilor, numai şeful gărei din *Cristian* a »excelat în zĕl patriotic« ne lăsând pe nimenea pe peron, afară de persoanele cari ş-au scos bilete spre a însoţi pe I. P. S. Sa până la Sibiiu. Halal sĕ-'ţi fie... jupâne şef.

La Sibiiu.

Aici apoi întimpinarea a fost grandioasă, aşa precum unui cap al bisericii i-sĕ şi cuvine.

Multe manifestaţiuni naţionale, româneşti şi săseşti, a avut acest vechiu oraş în sinul sĕu, dar' ca cea de Joi de mult n'a mai vĕzut.

Pe peronul gărei aşteptau consistorul archidiecesan în frunte cu P. C. Sa dl archimandrit şi vicariu Dr. I. Puşcariu, dignitarii metropolitani, primăria oraşului Sibiiu, corpul profesoral seminarial şi alte multe deputaţiuni de ale diferitelor societăţi şi reuniuni.

Afară era întins pe ambele părţi ale drumului dela staţiune până bine departe în oraş un măreţ spalir compus din poporul credincios din loc şi jur cu preoţi şi învĕţători în frunte.

Inaltul dignitar bisericesc, care numai în virtutea meritelor şi muncei s'a înălţat până la cel mai înalt grad ierarchic în biserica ortodoxă, din preot de mir ce a fost, a fost întimpinat cu puternice şi repeţite urări de »sĕ trăiască!«

P. C. Sa dl *archimandrit Dr. I. Puşcariu* prin un scurt dar frumos discurs 'l-a salutat în numele fiilor sĕi sufleteşti.

Ear' primarul oraşului Sibiiu dl *Drotleff* l'a salutat apoi în numele cetăţenilor îi limba germană.

La ambele bineventări rĕspunde I. P. S. Sa, celei din urmă de asemenea în limba germană, prin câte-o vorbire bine simţită.

Eşind apoi din gară şi urcând cu P. C. Sa dl vicar în o trăsură trasă de 4 cai trece, împărtăşind în dreapta şi în stânga binecuvĕntare prin lungile şiruri de aclamatori.

Şir lung de trăsuri i-a urmat. Clopotele *tuturor* bisericilor din Sibiiu, fără deosebire de confesiune, sunau în ton sĕrbătoresc.

Piaţa cea mare, strada Cisnădiei, promenada Bretter, strada Morii şi a Măcelarilor pe unde avea sĕ precurgă imposantul cortegiu, erau pline de lume.

Din strada Morii până la reşedinţă formau pe ambele laturi spalir tinerimea şcolară română gr.-or. dela toate institutele din Sibiiu dimpreună cu tinerimea seminarului »Andreian«.

Pretutindenea I. P. S. Sa a fost salutat şi viu aclamat. Ajungênd în strada reşedinţei, trăsura I. P. S. Sale a înaintat până înaintea sfintei biserici parochiale, unde'l aştepta P. O. D. protopresbiter al Sibiiului *I. Papiu* îmbrăcat în ornate bisericeşti. După-ce a sărutat sfta Evangelie a întrat în biserică şi a rostit o rugăciune de laudă şi mulţumită lui D-zeu. A pornit apoi pedestru însoţit de ceata preoţilor şi suita sa spre reşedinţă, a cărei poartă era frumos împodobită cu brad verde, de asupra cu o inscripţie de floricele albe: »Bine a-'Ţi venit«!

In reşedinţă a fost din nou bineventat de către P. C. Sa dl archimandrit.

In timpul acesta, numĕrosul popor şi public din stradă, a inundat şi umplut curtea reşedinţei, aclamând viu pe noul stăpân al reşedinţei.

I. P. S. Sa s'a arătat la fereastră, P. O. Domn ppresb. I. Papiu în numele credincioşilor din tractul Sibiiului şi a tractelor vecine, cari şi-au trimes numĕroase deputaţiuni rosteşte o frumoasă vorbire de salut, la care I. P. S. Sa adânc impresionat a rĕspuns. Ambele vorbiri au fost primite cu întreite şi prelungite strigări de »sĕ trăiască«.

Cu lacrimi de bucurie în ochi şi cu o vie satisfacţie privea atât I. P. S. Sa cât şi cealaltă mulţime de inteligenţi la această frumoasă, înălţătoare de inimi şi sinceră manifestaţiune poporală.

Poporul s'a risipit în linişte, mângăiat şi legând multe şi dulci speranţe de noul Părinte.

Conduct cu facle.

Conductul cu facle în onoarea noului Metropolit proiectat pe Duminecă seara, în ziua ultimă s'a schimbat pe Sâmbătă seara. De timpuriu sĕ observa pe stradele pe unde avea sĕ treacă conductul o vie mişcare, mai ales strada Măcelarilor era tixită de lumea adunată.

La 8 ore conductul a plecat în frunte cu musica militară din piaţa Herman percurgênd strada Cisnădiei, piaţa mare şi strada Măcelarilor până la reşedinţă. Sosind aci, după-ce musica militară cântă două piese, dl advocat *Ioan A. de Preda* rosti un frumos discurs, în care arată greutatea şi marea chemare atât bisericească cât şi culturală, ce o au Capii bisericilor române, doreşte noului Cap tărie şi sănătate spre a putea împlini această grea dar' frumoasă chemare. I. P. S. Sa rĕspunde cu o voce puternică antevorbitorului îndemnând pe cei de faţă a ţinea cu tărie la legea strămoşească, care a fost totdeauna scut puternic neamului românesc.

Ambele vorbiri au fost primite din partea publicului cu însufleţite urări de »sĕ trăiască«.

După aceasta corul elevilor seminariali, însoţit de musica militară a cântat cu multă pătrundere şi însufleţire un »imn festiv« (poesie de V. Bumbac) după care imposantul conduct s'a reîntors în piaţa Herman, unde s'au depus faclele.

Instalarea oficioasă.

Dela sosirea I. P. S. Sale la Sibiiu începênd fiecare tren aducea fruntaşi de ai bisericii ortodoxe de pretutindenea, aşa că Duminecă dimineaţa sĕ aflau în Sibiiu o mulţime foarte mare de protopresbiteri, preoţi şi mireni fruntaşi.

La 8 ore dimineaţa membrii congresului naţional aflători în Sibiiu sĕ întrunesc în catedrală, de aici se porneşte un cortej de preoţi şi mireni spre reşedinţa metropolitană spre a învita pe I. P. S. Sa sĕ vină la congres.

După reîntoarcere vicarul Dr. Puşcariu declară şedinţa de deschisă. Metropolitul ia loc în faţa presidiului. Sĕ cetesc actele prin care alegerea făcută de congres este întărită de M. Sa. Sĕ observă că ministru de culte Wlassics aducênd această îmbucurătoare ştire congresului, spune că diploma de întărire se va extrada ulterior.

Preşedintele congresului, Dr. Puşcariu ţine apoi o vorbire şi la un loc potrivit conduce pe Metropolitul în scaunul archieresc, în care moment corul întonează frumoasa cântare a archiereului, preşedintele cu vocea unui tinĕr, 'şi-a continuat şi sfîrşit vorbirea.

A urmat apoi cuvĕntarea I. P. S. Sale a Metropolitului instalat.

Şi vorbirea dlui vicar Puşcariu, dar' mai ales a I. P. S. Sale Metropolitului a fost primită cu însufleţite strigăte de »sĕ trăiască«.

Această vorbire-program, după-cum sunt informat sĕ face cunoscut tuturor credincioşilor din archidiecesă, trimeasă fiind ca pastorală.

S'a celebrat apoi cu mare solemnitate sfânta liturgie care s'a sfîrşit la $11^1/_2$ ore.

Recepţiunile în reşedinţă.

Indată după finea sftei liturgii I. P. S. Sa a primit în reşedinţă mulţimea de deputaţiuni ale diferitelor corporaţiuni. Aceasta a durat până la orele $1^1/_2$, primite fiind cu cea mai mare amabilitate.

Amintesc pe cele mai însĕmnate a congresului naţional, consistorului, a bisericii luterane în frunte cu episcopul ei *Dr. Müller*, a bisericii române gr.-cat., a fost primită cu adevĕrată dragoste frăţească.

Cea mai splendidă a fost fără îndoială: deputaţiunea armatei condusă de comandantul corpului Exc. Sa *E. von Probst.* Comitetul central al »Asociaţiuni« s'a presentat aproape în corpore, etc. etc. etc.

Banchet.

La 2 ore s'a ţinut în spaţioasa şi din acest prilegiu foarte frumos decorată sala societăţii un banchet dat de noul Metropolit, la care au luat parte aproape 200 de persoane, »cele mai alese dintre cei aleşi«. S'a ţinut vre-o 14—16 toaste. In decursul banchetului, asemenea căruia de mult nu s'a mai vĕzut în Sibiiu, a cântat musica militară.

Concert festiv.

Seara la 8 ore »Reuniunea română de musică din Sibiiu« a dat din acest prilegiu un concert festiv, constătător din 8 puncte.

Concertul ca toate concertele dlui *Dima* a avut reuşită splendidă. Indeosebi punctul ultim *„Credo“* (credeul) a făcut mare impresiune. De faţă a fost Metropolitul şi un public distins român şi strĕini.

Dl Dima prin acest concert a ridicat nimbul sĕrbărilor noastre la un nivel şi mai înalt.

După concert a urmat joc.

Astfel s'au sfîrşit sĕrbările instalării, cu bucurie s'a început, cu bucurie s'a continuat şi cu veselie s'a sfîrşit.

Aceste manifestaţiuni naţionale imposante, au atras asupra lor luarea aminte nu numai a neamului românesc, dar' chiar şi a strĕinilor. Şi aceste zile au mare importanţă pentru istoria bisericii române gr.-or. în special şi a neamului românesc în general.

Fie acestea zile senine şi vesele începutul unui viitor senin şi vesel al bisericii noastre străbune.

Sfr.

Îi zice un Român atuncea. — Ce atâta vorbă lungă?
Ce tot báston şi ear báston, că doar nu-'i vre-un lucru mare;
Nici nu-'i bun pentru plimbare.
O tot ţii mereu într'una, şi-'l tot lauzi de un ceas,
Tu nu vezi că báston aste îţi ajunge pân la nas?
Du-te de-'l scurtează 'ntâi
Şi apoi laudă-'l cât vrei.

*

— »Aste mare?«
— »Tu nu vezi?«
— »No, ce spui?«
— »De vrei sĕ crezi!»

*

Ungurul se mai sucește,
La baston din nou privește,
Dar' la urmă se'nvoește:
— »No, dreptate Român are:
Báston aste e prea mare!«

Fuga deci la un têmplar,
Bagă mâna 'n buzunar:
— »Domnu timplar chit se dai
Báston aste se mai tai,
Se faci bun pentru plimbat
Sus la cap se retezat?...«

Têmplarul cam rîse 'n sine,
Dar' privind la Ungur bine
Vĕzu că-'i deştept bărbat,
Şi bastonul i-a tăiat
Precum Ianoş i-a fost spus:
De la capĕtul de sus.

I-a luat frumos măciuca, i-a luat şi vre-o doi lei
Şi în schimb de báston aste, Ianoş pleacă c'un crîmpei.
Pleacă însĕ mulţumit
Că bastonu-'i potrivit.
La Românul cu pricina într'o fugă 'ntins se duse
Sĕ-'i arete acum bastonul şi isprava ce făcuse.

*

— »Bine Ianoş, ce-ai făcut?
Ce, aşa te-ai priceput?
Cine dracu mi te-a pus
Ca sĕ tai băţul de sus?
In loc sĕ-'l scurtezi de jos,
I-ai luat ce-'i mai frumos!«
— »Işten! Işten! Român prost
Nu ştii báston cum a fost?
Jos, tot una cu picioare;
Sus, la mână, fost pre mare!!« —

(Fl. Alb.) **P. Liciu.**

Sĕ află sub tipar şi va apărea în curênd; ***„Pribeag“.*** Nori de fum. — Haşiş — Murmur de isvoare de *Ioan Iosif Sceopul,* red. la »Vulturul«. Preţul 75 cr. — Trimis până la 10 Aprilie n. 50 cr. (5 cr. porto de fiecare volum.) Comandele sunt a sĕ adresa autorului în Oradea-Mare (Nagyvárad).

„Ardeleana“

In 16 Martie n. s'a ţinut a XIII-a adunare generală a institutului de credit şi economii *„Ardeleana“* din Orăştie.

Preşedintele direcţiunii dl *Iosif de Orbonaş* a deschis adunarea, amintind celor presenţi, că institutul a progresat şi ĕstan şi şi-a încheiat socotelile cu un resultat frumos.

După numirea unui notar pentru adunare, *Laurian Bercian*, şi alor doi scrutători *Ioan Mihaiu* şi *Dr. Silviu Moldovan*, se dă cetire raportului direcţiunii.

Dl *Dr. Ioan Mihu*, director executiv al institutului, citeşte raportul din care reese, că fondurile proprii ale societăţii, adecă bonul acţionarilor s'a înmulţit în acest an cu 59.646 fl. 58 cr., ear' depunerile au crescut cu 73.935 fl. 95 cr. Adăugênd la aceste sume 40.547 fl. (avansurile dela banca austro-ung. şi reescomptul) resultă, că mijloacele cari au stat institutului la disposiţie în acest an au fost cu 174.129 fl. 53 cr. mai mari ca în trecut.

Profitul brut al anului a fost: 101.099 fl. 10 cr., ear' profitul curat ***30.921 fl. 19 cr.***

Din acest profit curat, direcţiunea a propus, ear' adunarea generală a aprobat, ca sĕ se dee spre scopuri culturale şi filantropice: ***976*** fl. şi anume:

Fondului „Reuniunii economice din Orăştie“	500 fl.
Pentru şcoala gr.-or. din Costeşti	50 „
„ „ „ „ Orăştioara-de-jos . .	50 „
„ „ „ „ Pişchinţi	50 „
„ „ „ „ Turdaş	50 „
„ masa studenţilor dela liceul din Braşov .	50 „
„ fondul elevilor bolnavi dela liceul din Brad	50 „

Cât despre vacanţele din direcţiune, cu părere de rĕu anunţă trecerea din viaţă a membrului Arvam Mihailă şi abdicarea membrului Silviu Damian, causată prin strămutarea domiciliului seu din Orăştie.

Din raportul direcţiunii se vede, că publicaţiunile oficioase ale institului se vor face pe viitor în foile *„Revista Orăştiei“* şi *„Tribuna“*.

Comitetul de supraveghiere citeşte raportul seu, prin care declară că afacerile institutului peste tot au fost purtate în deplină ordine.

Adunarea ia cu plăcere la cunostință.

Membri din direcțiune: Nicolau Vlad (Orăștie) și Nicolau Andreiu (Căstău) eșiți din direcțiune în ordinea vechimii, sunt realeși ca atari pe un nou period de 5 ani, ear' în locurile devenite vacante s'au ales: Daniil David și Ioan I. Vulcu ambii din Orăștie.

Expirând și mandatul membrilor din comitetul de supraveghiere s'a ales în persoanele d-nilor: Vasile Domșa, protopop, Ioan Lazaroiu și Ioan Branga, ear' ca suplenți: Dr. Romul Dobo și Constantin Baicu.

După acestea președintele mulțămește celor de față pentru interesul și ordinea în care a decurs adunarea, și o declară de închisă.

Intimpinare
la
„Cuincuenaliile învețătorești".

(Urmare și fine).

Din puntele acestea de vedere declinăm dela noi propunerea aceasta făcută pentru învețătorii de odinioară, ce sě alegeau prin aldămașuri, din cari azi nu mai există, și fiind causa prea momentuoasă, cu încurăgierea învețătorilor nostri, vě zicem: »ia crucea ta și vină după mine!« adecă: »Luminează-te și vei fi!« Pentru aceasta trebue sě jertfească poporul nostru mai mult decât pentru ori și ce! Premergeți cu exemple în fruntea lui, pentru-că cruțarea dela scopul acesta însamnă regresul.

O împrejurare foarte interesantă ni-a atras atențiunea contrastul dlui „Delta" asupra salarului de odinioară în comparație cu (colosalul d-sale) cel de azi. Nu face amintire de timpul și împrejurările de atunci, cu atât mai puțin de cele de astăzi, când a reînviat iobăgia. Azi nu poporul ci învețătorii acestuia sunt adevěrații iobaji, pentru-că mulți, din toate părțile, poruncesc și pretind, dar' foarte puțini sunt, cari sě-'l recompenseze, doară chiar nimenea.

Dacă un învețător ajunge de a servit 20—30 de ani în ogorul națiunei sale cu conștiență, dând bărbați apți și luminați statului, școalei și bisericei, atunci chiar ai sěi, chiar aceia, pentru cari s'a consumat pe sine și și-a sacrificat tinerețele, aceia îi zic: (ca recompensă) »și-a împlinit datorințele!«... ear' despre aceea că are cu ce trăi ori ba? nu'l întreabă nime... ba din experiență fie zis, e desconsiderat de către toți, de jos până sus, mě închin excepțiunelor.

Nemții, Sașii, Ungurii, Jidovii etc. etc. toți își știu prețui învețătorimea lor, numai Românul nu! Onoare excepțiunilor!

Aceasta e un adevěr necontestabil, și nu cred că s'ar afla cineva, popor ori inteligență ca sě mě combată cu date positive, nici chiar dl „Delta".

Din corespondența dlui Delta un pasagiu ne-a venit foarte curios și adecă cum duce dsa o causă până la un loc și apoi când e vorba de un rěspuns stă în loc, sau pentru resolvarea causei nici un cuvênt nu ni-sě pronunță, și adecă dl „Delta" nu ne spune că pentru-ce nu sě află concurenți ca în trecut, cu toate că atunci nu era salarul de astăzi? sau cu cuvintele dlui Delta, ce e causa, atunci la o stațiune de 300 fl. erau 10 concurenți, ear' azi nu e nici unul?

Rěspunde dta, dle Delta, la această întrebare! și spune causa obiectiv!

Ear' după-ce îți vei fi dat sama de rěspunsul d-tale te vei convinge de adevěrul aserțiunii mele: că învețătorul român de azi este iobajiu. Greutățile și suferințele îl disgustă și înstrěinează, pentru-că a fi iobajiu cu o pregătire de 4 clase gimnasiale și cu cursul pedagogic de trei ani pentru 300 fl. (colosalul d-tale) mai bine prefer un ziler, un servitor de cancelarie ori vigil la calea ferată, cari fără pregătire și fără examene și diplome primește (și încă regulat) lunar drept plată mai bună ca cea dăscălească, avênd numai un stăpân.

Dela aceasta prea mulți îi reține numai ambițiunea.

N'ai observat, dle „Delta", că pe toate terenele, de jos până sus, s'au făcut ameliorări de salarii, conform recerințelor: la preoțime, la miliție și civilime, ba chiar d-ta în interesul d-tale o ceri! și apoi cum sě nu recunoști d-ta lipsa imperativă, pentru cel care ți-a deschis ochiul sufletului!?

Articolul d-tale ca propunere de a abzice de cuincuenal o privim drept atentat la adresa învețătorimii, ba mai mult, la adresa națiunei întregi.

Prin o atare propunere țintești asupra coardelor națiunei și ne compromitěm înaintea națiunilor culte, cari îndoit și întreit sě jertfesc pentru învețătorimea lor.

Au doară nu s'a spus în coloamele acestei reviste: »că un învețător numai atunci poate fi la culmea chemării sale, când e îndestulat cu soartea sa«.

Oare care învețător român e îndestulat cu soartea sa? când rar avem învețători cu salare mai mari de 300 fl.?!

După toate acestea apelăm la preoțimea noastră, la protopopi, la advocați și la întreagă inteligența română, că dacă vreau emanciparea noastră națională și dacă voesc a avea un popor mai luminat, numai așa își vor putea ajunge scopul, dacă causa școlară și-o pun la inimă, adecă sě facă salare corěspunzětoare timpului și împrejurărilor, cu cari sě poată trăi omul, spre a-și împlini chemarea și datorințele cu conștiențiositate, însě nu un salar cu care nu poți muri de foame, dar' nici nu poți trăi, pentru a corěspunde înaltei misiuni de »regeneratoriul neamului«.

E mare mirarea apoi sě vină cineva, poate chiar un fost elev, cu propunerea ca sě abzicem de cuincuenal, ear' în schimb el sě tragă un salar gras (ca binevoitor al poporului) pentru o muncă ce nici a suta parte nu sě poate asěměna cu sarcina unui învețător, cu care apoi el duce un rol împunětor, galant și domn în tot chipul, ear' eu sě zac în něcaz, umilit, desconsiderat de ai mei, consumându-'mi vieața și sănětatea, poate chiar cu copiii lui.

Posibil că dl Delta cu propunerea sa a luat exemplu dela aristocratul nostru Gal, care a abzis de pensiune; un învețător însě nu poate fi atât de galant.

Nu așa, dle Delta! dacă vrem emancipare, ca sě rivalisăm cu învețătorii popoarelor culte și civilisate, trebue sě jertfim. Sě nu věnăm după cine ne lasă mai la modru, fără cât numai sě poate, sě ridicăm salariile și sě le dăm și cuincuenalele, pentru-că numai astfel putem face pretensiuni juste și numai atunci putem fi făloși, când învețătorul nostru e respectat și onorat de ai sěi și de strěini. Și numai astfel, dle Delta, putem spera în simbolul emancipării noastre.

Alfa.

CONCURS

Pe basa conclusului comitetului central ai »Asociațiunii« nr. 68 din 2 Martie a. c. se escrie concurs pentru conferirea a 16 ajutoare de câte 25 fl. anual din suma de 400 fl. pusă la dispositia »Asociațiunii« de către ministrul de comerciu pentru ajutorarea învețăceilor meseriași români din patrie.

Ajutoarele se vor împărți în două rate semestrale și anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fiecărui an.

Învețăceii meseriași, cari doresc a reflecta la unul dintre aceste ajutoare au sě înainteze pe lângă cerere următoarele documente:

1. Atestat de botez în original sau în copie legalisată.
2. Testimoniu școlar cel puțin de 4 clase elementare.
3. Atestat că se află deja lucrând la vr'un măiestru sau corporațiune și cu ce succes.
4. Contract, în original sau copie legalisată, încheiat cu măiestrul conform §-lui 61 al legii industriale (art. de lege XVII. 1884).
5. Atestat de moralitate dela autoritatea locală competentă, și
6. Adeverință dela părinți sau tutori, că sunt decisi a-'i lăsa la învețătură, până se vor perfecționa pe deplin.

Cererile instruite cu aceste documente sě se înainteze la subsemnatul comitet până în 15 Aprilie n. a. c.

Cererile întrate mai târziu nu se vor considera.

Din ședința comitetului central al »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută în Sibiiu la 2 Martie 1899.

Dr. Il. Pușcariu, v.-preș. *Dr. Beu,* secr. II.

Anunț!

Aducem la cunoștință Onor. public român, cum-că din raportul anual pe 1897/8 al societății de lectură »Petru Maior«, — raport în care de astădată sě mai află și o statistică amănunțită a studenților români născuți în Transilvania și Ungaria, cari studiază la instituteie superioare din patrie și străinătate, mai avem încă un numěr destul de considerabil.

In vederea speselor mari împreunate cu tipărirea acestui raport, societatea a dispus ca acest rest sě se vênză à 50 cr. exemplarul plus 5 cr. porto.

Rugăm pe cei interesați a sě adresa societății »Petru Maior«. Budapest (Molnár u. 20 sz. II.-10).

Marcu Jantea, president. *Ioan Fruma,* secretar.

Indemnăm și noi pe toți binevoitorii acestei societăți, ca sě grăbească a-'și procura câte un exemplar din raportul amintit, de-o parte fiindcă află într'însul cu cât zel lucră societatea aceasta pentru înaintarea membrilor ei, ear' de altă parte, fiindcă cu neînsemnata sumă ce dau pentru acest raport, contribue totodată și la înavuțirea societății.

NOUTĂȚI

Asentările în comitatul Hunedoarei. Știm cu toții, că asentările din estan, din causa stării de ex-lex a Ungariei, asentările nu s'au putut ținea la timpul obicinuit, ci s'au amînat pe timp nedeterminat. Acum, că toate legile s'au votat sub noul guvern, asentările pentru comitatul nostru s'au defipt pe următoarele zile: Pentru *Orăștie*: 5 Aprilie, cei din jur 7 și 8; *Petroșeni:* 10, 12 și 13; *Pui:* 14 și 15; *Hațeg* (jurul) 17, 18 și 19; *Hațeg* (oraș) 20; *Deva* (jurul) 21, 22 și 24; *Deva* (oraș) 25; *Geoagiu:* 26 și 27; *Hunedoara:* (jurul) 3 și 4 Maiu; *Hunedoara* (oraș) 5; *Ilia:* 8, 9 și 10; *Baia-de-Cris:* 13 si 15; *Brad:* 16, 17 și 18.

*

Al X-lea ajutor al „Reuniunii române de înmormêntare din Orăștie" s'a dat pentru membra *Istina Popa.* Urmașii sei au primit 47 fl 50 cr.

*

Concertul Reuniunii române de musică din Sibiiu. Mercuri în sěptěmâna trecută a avut loc în sala dela »Musikverein« din Sibiiu concertul dat de Reuniunea română de musică, sub conducerea dlui *G. Dima.* Despre reușita acestui concert aduc laude chiar și foile nemțești. »Hermannstädter Zeitung« ocupându-se cu acest concert, aduce elogii atât corului cât și măiestrului seu. Laudă îndeosebi pe d-șoara *Olivia de Bardossy,* despre care zice: D-șoara Bardossy este o damă tinără, fiica dlui *Iuliu de Bardossy*, inspector școlar în pensiune. D-șoara Bardossy și-a făcut studiile musicale nu de mult în Bavaria avênd succes eminent la depunerea examenului de cualificațiune pentru profesura de musică, depus înaintea comisiunii regnicolare. A executat 3 piese la pian. La urmă adauge, că d-șoara Bardossy a convins pe toți prin executarea pieselor, că nu au a face cu un talent de toate zilele. Laudă apoi pe d-șoarele Olariu și Hosszu. La urmă preamărește apoi pe d-na *Dima,* care a executat 3 cântece pentru alt, acompaniată fiind la pian de dl G Dima.

*

Asigurarea studenților universitari. Din Viena se anunță, că consiliile dela universitate și dela toate scoalele superioare au decis, ca pe viitor toți studenții dela institutele mai înalte sě fie datori a se asigura. Ei vor plătì pentru fiecare semestru 2 fl. 53 cr., ear' în schimb la cas de incapabilitate a muncei vor primì odată pentru totdeauna 12.000 fl. La cas de nenorociri în laboratorii, la excursiuni sau în decursul prelegerilor, vor primì la zi 3 fl. Inovațiunea aceasta este de mare folos pentru tinerimea universitară, și ar fi bine sě se întroducă pretutindeni.

*

La temniță. Dl *Avram Giurgiu*, inv. în Vama-Buzěului, a întrat Mercuri în sěptěmâna aceasta în temnița din Têrgul-Murěșului, pentru a-'și face pedeapsa de 14 zile, la care a fost condamnat, fiindcă în 1895, când a făcut exercițiul de arme, a cântat »Doina lui Lucaciu«.

*

Adunarea generală a »Asociațiunii pentru spriginirea învețăceilor și sodalilor români meseriași« din Brasov, s'a ținut Dumineca trecută. Dl N. Petra-Petrescu, preș. asociațiunii a deschis adunarea printr'o vorbire foarte călduroasă. După cetirea raportului de către secretarul Ilie Savu, în care se arată că comitetul lucră cu zel pentru înaintarea societății, se trece la desbaterea asupra arangierii de ședințe literare, puse la cale de dl P. Dan, precum și asupra catechisării elevilor.

*

O nouă jertfă a Sașilor. Dl *Dr. Hans Wolf*, profesor la gimnasiul din Sighișoara, a fost osândit la 14 zile închisoare și 50 fl. pedeapsă în bani, din causă că a ținut o vorbire, prin care procurorul zice că ar fi atițat poporul săsesc contra națiunii maghiare.

*

Dl Lucian Bolcaș a plecat din București la Viena, pentru a-'și continua studiile.

*

Un ordin al minisfrului de rěsboiu. Ministrul de rěsboiu al Austro-Ungariei, generalul Krieghammer, a dat ordin ca sě se formeze într'un album o colecțiune de cântece ostășești în toate limbile din monarchie, prin urmare și în cea românească. Un delegat al ministrului de rěsboiu face un apel către toți foștii soldați români ca sě adune și sě-'i trimită toate cântecele și doinile ostășești și de rěsboiu.

*

Nou perceptorat. In 1 Maiu se va deschide în Blaj un nou perceptorat.

*

Dl Ilariu Banciu, st. univ. în București, venind acasă la Uioara, s'a întâlnit cu mai mulți consăteni de-ai sei, ocnari, cărora li-a spus că mai bine ar fi dacă ar trece în România și ar lucra la minele de sare din Tîrgu-Ocna, deoare-ce aici prea sunt persecutați. Fisolgăbirěul de-acolo, Böjthy Kálmán, sub cuvênt că e un agent, care îndeamnă poporul la emigrare, l'a citat la sine și 'l-a pedepsit cu două sěptěmâni temniță și 100 fl. amendă în bani.

*

Alteță... Alteță... Archiducele Francisc Ferdinand, presumptivul clironom a fost zilele trecute în orășelul Gravoza din Dalmația. Intreg orașul i-a ieșit întru întimpinare și primarul a început vorbirea de salut. Când perora mai cu foc, din mulțime se aude glasul unei fetițe, care întreba cu zor: »Mamuță dragă! Care e nenea împěrat?« Primarul a devenit palid, glasul 'i-a amuțit și din tot restul vorbirii n'a mai putut îngâna decât »Alteță... Alteță Regală...!« Archiducele, ca sě salveze situația s'a apropiat de curioasa fetiță și a întrebat-o cum o chiamă. »Daniția Bogoliovics«, a rěspuns fetița curagioasă. Daniția era fata primarului, pentru aceea a îngălbinit scumpul ei tată, pe care apoi Archiducele 'l-a felicitat că are o copilă atât de isteață.

*

O comună pustiită de flacări. Comuna slovăcească Cozma, din comitatul Zemplim, a fost pustiită de flacări. Duminecă a fost sěptěmâna, pe când toți locuitorii se aflau la biserică, un copil rěmas acasă, a pușcat într'o claie de paie, care îndată a luat foc și s'a întins tot mai departe. Focul ajutorat și de vênt, în scurt timp s'a lățit asupra întregei comune, așa că nici o casă nu a rěmas nearsă. Sute de vite și toate bucatele ce le aveau locuitorii au fost pustiite de flacări. Un om bětrân și o mamă cu copilul în brațe au fost găsiți prefăcuți în scrum sub tăciuni.

AMICIȚIE — DISTRACȚIE

Lui ....VICU.

Demult de când n'am mai aflat
Nimic de lucrul anunțat,
Dar' am prins acum de veste
Că este ceva 'n poveste.

Și povestea cum se pare
E serioasă 'ntěmplare,
Ear' tu nici nu mai glumești
Ci tagma ne-o părăsești.

Apoi Vicule când cuget
La aceasta, fără preget
'Mi vine a te 'ntreba
Ce simți, lăsându-'ți ceata?

Căci noi cei cari rěmânem
Ne pare rěu când aflăm,
Că se perde o odraslă
Din vesela noastră castă.

Nu va trece mult timp încă
Pân' voiu lua băț la brâncă,
Căci doresc ca la-'ntělnire
Sě descoasem multe ....fire.

Nicu.

FEL DE FEL

Soția (de curênd măritată): Dragă bărbățele, bucătăreasa noastră cea nouă a ars de tot friptura. E fată tinără și nu prea știe sě gătească. Dar' eu cred, că o guriță te va despăgubì.

Bărbatul: Foarte bine! Trimite-'mi-o în odae.

*

Din Istoria Românilor.

Profesorul: Ce știi despre Catilina?

Elevul: Cati și Lina au fost... au fost bucătăresele dlui profesor.

Dare de seamă și mulțumită publică

Inainte de a da seamă despre suprasolvirile ce au incurs cu ocasiunea representațiunii teatrale, arangiată în 4 Martie n. a. c., ne ținem de plăcută datorință a mulțumì încă odată și la acest loc, prea st. d-ne Victoria Dr. Erdélyi pentru spriginul dat la reușita acestei petreceri, precum și diletanților, cari s'au achitat spre mulțumirea tuturor de sarcina luată asupra lor.

Scopul nobil pentru care s'au jertfit sě le fie rěsplata.

Au incurs cu această ocasiune suma de 240 fl. 95 cr., spesele au fost de 80 fl. 95 cr., rěmânênd astfel un venit curat de ***160 fl.***

Suprasolviri benevole au incurs dela următorii d-ni și d-ne: Arthur Balaș, comerc. în Băița 5 fl., Dr. Aurel Muntean, adv. 5 fl., d-na Hedwig Dr. Munteanu 5 fl., Dr. Stefan Erdélyi și st. d-na Victoria 4 fl. 30 cr., Dr. Iustin Colbasi 4 fl. 20 cr., Ioan I. Vulcu 3 fl. 80 cr., Simion Corvin sen. 3 fl. 40 cr., Simeon Corvin jun. 3 fl., Ioan Pop, măiestru pantofar 3 fl., I. Andreescu jun. 3 fl., Nicolae Herlea, inv. dir. în Vinerea 2 fl. 50 cr., H. Pohlig, locotenent-colonel 2 fl., Francisc Hosszu-Longin din Deva 2 fl., Vitus Lajos 2 fl., Aurel Murěșan, protonotar 2 fl., Petru Belei, cassar 2 fl., Nicolau Vlad, farmacist 2 fl., Dr. Ioan Pop, medic 2 fl., Dr. Romul Dobo, medic 3 fl., Ronay Nándor și d-na 1 fl. 80 cr., Ioan

Budoiu, preot 1 fl., Kapranczai 1 fl. 30 cr., Dr. V. M. 1 fl. 20 cr., George Pop, paroch în Geoagiu 1 fl., V. Domşa protopop 1 fl., d-şoara Maria Turdăşan, inv. 1 fl., d-na Antoni Sándor 1 fl., V. N. Bidu 1 fl., Iosif Dumitru, notar 60 cr., Dionisie Negru 60 cr., N. Mihăilă 60 cr., G. Baciu 60 cr., Victor Comşa 60 cr., Iulius Luks din Viena 50 cr., Mihaiu Grof 50 cr., Aurel Onofreiu 50 cr., Petru Veştian, sergent-major 50 cr., Al. Hosszu 50 cr., Simeon Herlea din Vinerea 50 cr., N. N., locotenent 40 cr., N. N., locotenent 40 cr., Irimie Gelmărean 40 cr., Nicolau Dubleş 40 cr., Rafila Boldor 30 cr., Dumitru Martin 30 cr., Nicolau Todea 20 cr., N. Popovici 20 cr., Adam Cristea 10 cr., N. Filimonescu 10 cr., Aurel Popovici 10 cr.

Primească toţi aceşti marinimoşi donatori şi spriginitori ai sf. biserici, cele mai ferbinţi mulţumite din partea noastră.

Orăştie, 13 Martie n. 1899.

Comitetul arangiator.

Dare de seamă şi mulţumită publică.

Corul vocal al bisericii române gr.-or. din Hunedoara a arangiat la 4 Martie a. c. un concert sub conducerea învĕţătorului Ilie Mihai. Atât conducĕtorul, cât şi coriştii au dovedit, că silinţa ce 'şi-au dat-o pentru a satisface publicul, a fost încoronată de succes. Dovadă potopul de aplause, ce a urmat după sfîrşitul fiecărei cântări. Vre-o câteva din ele, la insistenţa publicului, au fost repetate. Onoare vrednicilor corişti şi conducĕtorului dibaciu!

Sĕ ni se permită expresiunae unei dorinţe care nu este numai a noastră, ci poa e a tuturor Românilor de bine din acest opid, anume: am dori ca dirigentul corului cu coriştii sĕi sĕ desvoalte o energie mai mare, presentându-se *mai des* pe bină cu astfel de producte literare.

Câştigul material se presintă astfel: Au întrat peste tot 187 fl. 40 cr., s'au spesat 68 fl. 11 cr., câştig curat *119 fl. 29 cr.*, care sumă s'a şi administrat la cassa institutului de credit şi economii »Corvineana» spre fructificare până se va întrebuinţa conform scopului destinat.

Pentru realisarea acestui câştig frumos au binevoit a contribui următorii domni şi doamne: Nicolae Dima 3 fl. 80 cr., Dr. Juchó Ferencz 2 fl., George Dănila 1 fl. 80 cr., George Oprea 1 fl. 50 cr., Kováltsik Simon 1 fl. 40 cr., Ecaterina Moisin 1 fl. 40 cr., Rudolf Murĕşan 1 fl. 40 cr., d-şoara Mărioara Murĕşan 1 fl. 40 cr., Mihail Rimbaş 1 fl. 20 cr., Maria Dima, vĕd. 1 fl., Gusti László 1 fl., Bauholczer Károly 1 fl., Paraschiva Tĕban 1 fl., George Popovici (Nădăştia-superioară) 1 fl., Victor Bontescu (Haţeg) 90 cr., Lazar Bera (Sântindreş) 90 cr., Constantin Dăncilă (Mănierĕu) 80 cr., Mihuţ Toma 80 cr., Nicolae Stoichitia 80 cr., Nicolae Muntean 80 cr., Buda Bela 80 cr., Hacker Márton 80 cr., Teofil Tulea 80 cr., Vasilie Stan 80 cr., Dr. Absolon Feier 80 cr., Alexandru Dima a Evuţii 80 cr., Simion Chirca 80 cr., Vani Peter 60 cr., Nicolae Rimbaş jun. 60 cr., Secheli István 60 cr., Ştefan Eisler 50 cr., Niculae Macrea 40 cr., Constantin Dima 40 cr., George Pap 40 cr., Antosch Ferencz 40 cr., Lenasy József 40 cr., Iuliu Murĕşan 40 cr., Simion Pĕcurar 40 cr., Daniil Muşa 40 cr. Albert Schuster 40 cr., Csiky Albert 40 cr., Rosenzweig Iakab 40 cr., Körmöndi József 40 cr., Petru Rimbaş 40 cr., Laurean Bersan 30 cr., Ianĕş Vlad 30 cr., Sofia Boldin 30 cr., Lanfrász Lőrincz 30 cr., Nicolae Popescu 30 cr., Daniil Bicsa 30 cr., Nicolae Boldin 30 cr., Arimie Muntean 30 cr., vĕd. I. Cserny József 30 cr.. George Bistrian 30 cr., Alexandru Dima. jun. 30 cr., Sabo Şandru (Teliuc) 30 cr., Petru Ormoş 30 cr., George Rimbaş 30 cr., Sándor József 30 cr., Kampert Ignácz 60 cr., Corpul inginerilor de mine din loc 16 fl. 50 cr.

Primească marinimoşii contribuitori mulţumita noastră călduroasă pentru spriginul frumos ce ni-'l-au dat şi de astă-dată.

Hunedoara, 7 Martie 1899.

Comitetul arangiator.

Pentru redacţie responsabli: Petru P. Bariţiu.

Maşină nouă de îmblătit cu cal, se află de vêndut la

Ronay Nándor

(502) 2—3 Strada Dealului în Orăştie.

Sz. 205/1899. sztjkvi. (500) 1—1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szászsebesi kir. járás mint telekkönyvi hatoság közhirré teszi, hogy Antoni Sándor végrehajtatónak Lukan Iuon lui Niculae végrehajtást szenvedő ellen 78 frt 86 kr. tőke követelési és járulékai iránti, végrehajtási ügyében a szászsebesi kir. jbiróság területén levő Sugág községben fekvő a sugági 504 sz. sztjkvbe A † 1 rend 2447/5 hrsz. alatti ingatlanra 24 frt 20 kr. a sugági 506 sztjkvbe A † 1 rend 1318 1319 hrsz. alatti ingatlanokra 206 frt a sugági 644 sztjkvben A † 1 rend 1190 hrsz alatti ingatlanra 14 frt, a sugági 677 sztjkvbe A † 1 rend 289. 290. 298 hrsz. alatti ingatlanokra 11 frt 60 kr. a sugági 701 sztjkbe A † 1—2 rend 300. 301. 304 hrszám alatti ingatlanokra az 1881 évi LX. t.-cz. 156 §-a d. pontja értelmében egészben birtok vestenként. 173 frt 80 kr. ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi április hó 29-én d. e. 10 órakor** Sugág községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyamát számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, a vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biroságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiroság mint tkvi hatoság.
Szászsebesen, 1899. évi február hó 2.

Demsinszky György,
kir. aljbiró.

„HATIEGANA"

ASOCIAŢIUNE DE ANTICIPAŢIUNE ŞI CREDIT ÎN HAŢEG.

Contul Bilanţului pro 1898. — Mérleg számla 1898. évre.

		Active — Vagyon	fl.	cr.			*Pasive — Teher*	fl.	cr.
1	6	Cassa în numĕrar — Pénztári készlet	3660	45	1	72	Părţi fundamentale 463 — Törzsbetétek	23150	—
2	96	Credite cambiale — Váltó kölcsön . . . . . 131115·—			2	92	Depuneri şi interese capit. — Betétek és tőkesitett kamat	123236	62
		Credite camb. cu acop. hip. — Váltó kölcsön jelzál. biztositva . . 80498.—	211613	—	3	80	Fondul de reservă — Tartalékalap	19183	09
3	47	Mobiliar după amortisare de 10% Butorzat 10% törlesztés után	157	—	4	93	Fondul special de reservă — Külön tartalékalap	530	45
4	84	Spese procesuale anticipate — Előlegezett perköltség	896	40	5	94	Fondul de pensiune — Nyugdijalap	530	45
5	49	Chiria casei anticipată — Előlegezett házbér	240	—	6	1	Reescompt — Viszleszámitolás	39159	—
6	98	Proteste — Ovások	77	21	7	87	Interese de acţiuni neridicate — Törzsbetét után fel nem vett kamat	169	81
7	2	Bon în Giro-Conto — Giro-Conto	971	20	8	95	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	45	50
8	5	Realităţi — Fekvőségek	75	11	9	89	Contrib. după int. capit. II. semestru 1898 — Betétek kamat utáni adó 1898. II. félévre	399	54
					10	48	Interese transitoare anticipate — Előlegezett átmeneti kamat	2340	60
		(504) 1—1			11	56	Marce de presenţă — Jelenleti jegy	472	—
					12	57	Binefaceri neridicate — Fel nem vett adakozások	250	—
					13	81	Profit curat — Tiszta nyereség	8223	31
			217690	37				217690	37

Haţeg, 31 Decemvrie 1898.

Mihail Bontescu m. p., director. **Ioane Baciu** m. p., cassar. **Ioan Muntean** m. p., comptabil.

Membri în direcţiune:

B. Popovits m. p. *Iulius Popovits m. p.*
Stefan Sielariu m. p. *Teodor Făgăraş m. p.* *George Costa m. p.*
Serafin Nicolae m. p. *Teodor Doboi m. p.*

Subscrisa comisiune de supraveghiere a examinat contul bilanţului şi confrontându-'l cu registrele principale şi auxiliare purtate în regulă 'l-am aflat în consonanţă cu acele şi exact.

Haţeg, în 11 Martie 1899.

George Balas m. p. *Ioane Cornea m. p.* *Paul Oltean m. p.*

Contul Profit şi Perderi. — Nyereség és veszteség számla.

		Eşite — Kiadás	fl.	cr.			*Venite — Bevétel*	fl.	cr.
1	89	Contribuţie de stat şi comit. — Állami és megyei adó . . . . . 1392·98			1	97	Interese de escompt — Leszámitolási kamat	20547	32
		Contribuţie 10% după int. cap. pe II. sem. — 1898. 10% adó . . . . . 399·54	1792	52	2	82	Competinţă de scris — Irásdij	3807	49
2	85	Timbre — Bélyeg	290	02	3	4	Spese de fundare — Állapitó költség	37	—
3	99	Porto — Postabér	21	36	4	83	Accesorii — Melékjövedelem	464	16
4	56	Marce de presenţă — Jelenleti jegy	472	—	5	88	Lombard — Lombárd	73	16
5	3	Interese de recscompt — Viszleszámitolási kamat	3117	69					
6	91	Interese la depuneri — Betétek kamat	7715	66					
7	90	Spese administrative — Kezelési költség	392	58					
8	47	Amortisare din mobiliar — Butorzati törlesztés	17	85					
9	86	Salare — Fizetések	2886	14					
10	81	Profit curat — Tiszta nyereség	8223	31					
			24929	13				24929	13

Haţeg, în 31 Decemvrie 1898.

Mihail Bontescu m. p., director. **Ioane Baciu** m. p., cassar. **Ioan Muntean** m. p., comptabil.

Membri în direcţiune:

B. Popovits m. p. *Iulius Popovits m. p.*
Stefan Sielariu m. p. *Teodor Făgăraş m. p.* *George Costa m. p.*
Serafin Nicolae m. p. *Teodor Doboi m. p.*

Subscrisa comisiune de supraveghiere am examinat contul profitului şi perderilor şi confrontându-'l cu registrele principale şi auxiliare 'l-am găsit în consonanţă şi exact.

Haţeg, în 11 Martie 1899.

George Balas m. p. *Ioane Cornea m. p.* *Paul Oltean m. p.*

Anunţ.

Subsemnatul am onoarea a aduce la cunoştinţa onoratului public şi on. domni comercianţi de pescărie, că marele deposit de pescărie ce 'l-am avut timp de 32 ani în Braşov, 'l-am permutat cu începerea anului curent aici în oraşul Orăştie (Szászváros) tot sub firma veche a lui *Vasilie N. Bidu* şi posed în magazinele de aici tot felul de pescărie sărată. Iarna şi proaspĕt, precum: **Crap mare, Crap mijlociu şi mic (Şeran), Somn mare,** fără capete şi fără oase **(Ţagof), Morun, Plătică mare şi mică (Veverigă), Ştiucă** şi alte diferite soiuri de pescărie, precum **Icre roşii moi şi tescuite, Icre negre moi şi tescuite,** diferite **Stafiderii negre, Soltanine şi Elene, Masline mari şi mici.**

Vênzarea în en gros şi en detail. La cererea onoratului public trimit şi pachete postale dela 5 kilo în sus.

Aflându-mĕ întotdeauna în posiţie de a concura atât în calitatea mărfurilor cât şi cu **preţurile cele mai convenabile,** rog deci pe onoratul public şi pe onoraţii comercianţi de branşa aceasta, a mĕ onora ca şi până acum cu onoratele comande a d-lor, promiţênd că întotdeauna voiu efectuì comanda **prompt şi cât se poate mai urgent.**

Cu toată stima

(494) 3— **V. N. Bidu**
în Orăştie (Szászváros).

(453) **ION LAZAROIU** 7—
negustor în Orăştie (Szászváros)

Atrag binevoitoarea luare aminte asupra prăvăliei mele bogat provĕzută cu tot felul de MARFĂ DE MANUFACTURĂ pentru trebuinţele de casă, şi anume:

BUMBAC DE BĂTUT şi AŢĂ DE URZIT, aduse din cele mai bune fabrice, ARNICIURI DE CUSUT ŞI DE URZIT, în toate feţele; PÂNZĂ, BRĔURI, ŞERPARE cusute cu flori şi fir, etc. etc.

Totodată aduc la cunoştinţa celor-ce au trebuinţă, că pregătesc în timp scurt şi cu preţ moderat

HAINE DE CĂLUŞERI

pe cari le vênd, le dau în folosinţă, ori, la cerere, le fac anume.

„MINERVA" institut tipografic în Orăştie.